

ਅਦਾਲਤ ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈਂ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.ਜੇ.

ਜਗਤਜੀਤ ਕਾਟਨ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਫਗਵਾੜਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ.

ਬਨਾਮ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪਟਿਆਲਾ (ਹੁਣ ਬੰਦ) ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦੀਵਾਨੀ ਮਿਲੇਜ਼ੁਲੇ ਨੰਬਰ 143 (ਪੀ) 1956 ਦਾ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (1947 ਦਾ X IV) - ਧਾਰਾ 7, 8 ਅਤੇ 10- ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 13 ਅਗਸਤ, 1955 ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ— 12 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਪਰ 29 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ— ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ— 13 ਜੁਲਾਈ, 1956 ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਨਾਮ— ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ— ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) - ਆਰਟੀਕਲ 226- ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਰਿੱਟ— ਦਾ ਮੁੱਦਾ— ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੋਵੇ— ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ— ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ— ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ— ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ- ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ- ਕੀ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ 12 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, 29 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 13 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਤੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 29 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਤੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ

ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਦੋਂ 13 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਜੀਵਨ, 1955 ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ, 29 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਦੀ ਨਵੀਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 13 ਜੁਲਾਈ, 1956 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਾਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕਿ ਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਨਾਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਾਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਸਮੇਤ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਯਮ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: -

1. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋੜ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅੰਤਰ-ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।
2. ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਿੱਟ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ

ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਖੇਹਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਅਭਿਆਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3. ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਪੇਟੈਂਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਨੁਕਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਬੇਲੋੜੀਂਦੀ, ਨਾਕਾਫੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

4. ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਤੁਰੰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਰਿੱਟ ਦੇਣ ਜਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਬੇਸ਼ਕ ਉਥੇ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਰਬਿਟਰੀਅਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲਗਭਗ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਿਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ:

(1) ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ।

(2) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪਦਾਰਥਕ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੁਕਸ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁਪਤ।

3) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਕੇਐਲ ਗੋਸਾਈ ਵੱਲੋਂ 26 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਕੇਐਲ ਗੋਸਾਈ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਏ ਐਨ ਗਰੇਵਰ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੀਤਾ। 31 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਸੇਧੀ ਹੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ 4 ਅਗਸਤ, 1956 ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਜੇ ਐਨ ਕੈਸਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ

ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ।

ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 11-5-1955 ਨੂੰ ਸ. ਸੰਤ ਰਾਮ ਗਰਗ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 11-5-1955 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿਚ 13-8-1955 ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਪੂਰਥਲਾ (ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਟਿਆਲਾ) ਵਿਖੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੂਰੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਲਈ ਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਇਕਲੋਤਾ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। 3-9-1955 ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਨ ਜਦੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 20-2-1956 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ 29-2-1956 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪਿਛਲੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਭਾਵ 13-2-1956। ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵੀ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

12-3-1956 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਨੇਵੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ

ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 13-7-1956 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ 4-8-1956 ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ 30-8-1956 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 29-2-1956 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪਿਛਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨ 31-8-1956 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ, ਭਾਵ 31-8-1956 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ 4-9-1956 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪਹੁੰਚੀ।

ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 24-12-1956 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 21-9-1956 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 26-3-1958 ਨੂੰ ਗੋਸਾਈਂ ਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੱਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਵਧਾਨ (ਬੀ), ਧਾਰਾ (xx), ਅਧਿਆਇ III-B, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਭਾਗ 5 ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਧੀ ਹੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਕੋਸ਼ਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 13-8-1955 ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਕਲੋਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਨੂੰ ਛੇ

ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਉਮਰ ਇੰਨੀ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 29-2-1956 ਨੂੰ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੇ ਇਕਲੋਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਲੰਬਿਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ 13-7-1956 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਸੀ।

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉੱਥੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪੰਜ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਚਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਨੁਕਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਮਤੀ, ਛੋਟ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

4. ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ 29-2-1956 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਨੂੰ 13-2-1956 ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਟ੍ਰਾਬੋਰਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਟਾ ਮਿੱਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ, ਭਾਵ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1904 (ਇੰਡੀਅਨ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਬਰਾਬਰ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14 ਅਤੇ 21 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 29-2-1956 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਰਫ 13-8-1955 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 13-8-1955 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਜੇ 13-8-1955 ਤੋਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਸਟ੍ਰਾਬੋਰਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਟਾ ਮਿੱਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ, ਸੁਪਰਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। 12-2-1956 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਜੀਵਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 29-2-1956 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 13-2-1956 ਤੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕੀ।

ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 13-8-1955 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ 29-2-1956 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਭਾਵ 29-2-1956 ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਡਵਰਡ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਬੀਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦਾ ਦੂਜਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜਮੇਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, ਜਿਸ ਵੱਲ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਉਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕੇ ਜੋ ਉਸਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸਥਾਰ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਸਨ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 16-7-1952 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 21-8-1952 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਧਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਪੰਨਾ 33 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ 21-8-1952 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਬਿਲਕੁਲ ਚੰਗੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਮੇਟੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਸਥਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਆਂ ਜਿਸ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 13-2-1956 ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ

ਲਈ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ, ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ 13-8-1955 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ 29-2-1956 ਦੀ ਨਵੀਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮਿਨਰਵਾ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰ, . ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 29-2-1956 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 7 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਐਕਟ[ਸੋਧੇ]

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 29-2-1956 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਪਿਆ (ਧਾਰਾ 10 (1) (ਈ))। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 13-7-1956 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

5. ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅੜਿੱਕੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮੇਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ' ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮੇਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਮੇਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰੂਟ 'ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਬੱਸ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਪਰਮਿਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਦੂਜੀ ਬੱਸ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪਰਮਿਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਰਾਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਉਸ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮੇਟਰ

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੀ। ਜਿਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ 15-1-1953 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 11-5-1953 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗੀ। ਦੂਜਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਰਾਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਮ ਅਟਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਚਾਗਲਾ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(ੳ) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

(ਅ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ੳ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਖੁਦ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

(ਡੀ) ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਰਿੱਟ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

ਬੈਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਓ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਵਾੜ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ ਹੋ; ਤੁਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਓ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਮੰਗੋ। ਚਾਗਲਾ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਆਰ. ਵੀ. ਵਿਲੀਅਮ: ਇਕਪਾਸੜ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਫਿਲਿਪ (1914) ਦਾ 1 ਕੇਬੀ 608, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਸ.ਸੀ. ਪਰਾਸ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤਸੇਨ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਸ਼ਰਾਬਬੰਦੀ ਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਥੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਗਲਾ ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਚਾਗਲਾ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਫਰਕੁਹਾਰਸਨ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਮੋਰਗਨ (1894) 1 ਕਿਊਬੀ 552, ਅਤੇ ਆਰ. ਵੀ. ਵਿੱਚ ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲਾ. ਪੇਟੈਂਟਸ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ-ਜਨਰਲ (1953) 1 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 862. ਉਸ ਨੇ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮੇਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਐਸ.ਸੀ. ਪਰਾਸ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤਸੇਨ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1954 ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਲਕਸ਼ਮੀਦਾਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਾਲ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

6. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨੁਕਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਗ 11, ਪੰਨਾ 115).

ਉਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੰਨਾ 118 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਰਘੁਨੰਦਨਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਕਸਟਡੀਅਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਯੋਲਪੁਰ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਐਂਡ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ (ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ), ਰਾਜਸਥਾਨ, ਜੈਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਬਰਕਤਾਲੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਵੈਕੁਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਸਟਡੀਅਨ ਜਨਰਲ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਪੰਨਾ 216 'ਤੇ ਵਾਂਚੂ ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਨ:

"ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਸਟਡੀਅਨ ਜਾਂ ਕਸਟਡੀਅਨ ਜਨਰਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਮਾਮਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ

ਸਵਾਲ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੇਰਾਗੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿਚ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇ ਨੇ ਐਸ.ਸੀ. ਪਰਾਸ਼ਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤਸੇਨ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਉਸਨੇ ਭਾਗੀਰਥੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਸ) ਏਆਈਆਰ 1935 ਆਲ 113 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਮਨਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਨਾ ਤਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਥੇ ਮੁੱਦੇ ਹੈ। ਏ.ਐਮ. ਐਲੀਸਨ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਲ. ਸੇਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੰਨਾ 231 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਬੇਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ 'ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ', ਹੈਲ-ਸ਼ਮ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਭਾਗ 9, ਪਾਰਸ 1480 ਅਤੇ 1481, ਪੰਨਾ 877-878) ਰਾਹੀਂ). ਅਸਾਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰਿੱਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵੀ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮਹਾਜਨ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਉਪਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿੱਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਰੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਰਾਕ ਆਈਲੈਂਡ ਅਤੇ ਪੈਸੀਫਿਕ ਰਾਈ ਕੰਪਨੀ (1921) 65 ਲਾਅ ਐਡ. 631). ਪੇਰੂ ਗਣਰਾਜ (1943) 87 ਲਾਅ ਐਡ. 1014 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਰਾਬਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਹੀ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਰੋਕੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਭਾਗ 42, ਪੰਨਾ 143-144 ਤੇ ਹੈ।

"ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲੋੜ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਪਰ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬਬੰਦੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੇਸਾਈ ਜੇ ਨੇ ਐਸ.ਸੀ. ਪਰਾਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤਸੇਨ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਅਤੇ ਮਾਧਵਲਾਲ ਸਿੰਧੂ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਆਰ. ਇੰਦਰਕਰਨੰਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਇਹ ਮੈਂ ਆਦਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ)। ਬੰਬਈ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕਿ ਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਸਮੇਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

(i) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਸ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋੜ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅੰਤਰ-ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ii) ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਿੱਟ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪੀਆਰ ਸੰਸਥਾ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਖੇਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(iii) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਪੇਟੈਂਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਗੁਪਤ ਜੋ ਐਨ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਨੁਕਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ, ਨਾਕਾਫੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

(iv) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਤੁਰੰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਰਿੱਟ ਦੇਣ ਜਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਬੇਸ਼ਕ ਉਥੇ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵੇਕ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਰਬਿਟਰੀਅਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜੇ ਲਗਭਗ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।

ਐਸ.ਸੀ. ਪਰਾਸ਼ਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸਾਈ ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਸ.ਸੀ. ਪਰਾਸ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤਸੇਨ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

7. ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮੇਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਗਲਾ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ (1914) 1 ਕੇਬੀ 608 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਕਰ 'ਤੇ ਬ੍ਰੈਡ ਐਕਟ, 1836 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਭਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੋਟੀ ਵੇਚਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੇਕਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਨਿਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਨੁਕਸ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਪੇਟੈਂਟ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਪਰ ਚੈਨਲ ਜੇ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਹ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਗਿਆਨ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚੈਨਲ ਜੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਚੰਗੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚੈਨਲ ਜੇ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ:

ਬੈਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਿੱਟ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਐਕਸ ਡੈਬਿਟੋ ਜੁਸਟੀਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਰੱਦ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਅਯੋਗ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਹਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ; ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ (1894) 1 ਕਿਊਬੀ 552 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਅਰਜ਼ੀ ਕਾਊਂਟੀ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨਾਹੀ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਊਂਟੀ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਰੈਕਸ ਬਨਾਮ ਵੈਸਟ ਸਫੇਲਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਹਡਸਨ ਜ਼ ਕੈਂਬਰਿਜ਼ ਐਂਡ ਪੈਮਪਿਸਫੋਰਡ ਬ੍ਰੇਵਰੀਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ (1919) 2 ਕੇਬੀ 374 ਵਿੱਚ, ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੱਜਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਵਾਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਬ੍ਰੇ ਜੇ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। (1914) 1 ਕੇਬੀ 608 ਸੁਪਰਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ

ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ, ਅਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਏ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਿੱਟ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਥ੍ਰੂ ਜੇ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਵਹਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸ਼ੀਰਮਨ ਜੇ ਨੇ ਪੰਨਾ 390 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ:

"ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਰੈਕਸ ਬਨਾਮ ਚੈਸਟਰ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਜੱਜਾਂ, ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਬੇਨੀਅਨ (1914) 3 ਕੇਬੀ 349 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇਹ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਿੱਟਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਕੋ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਖੁਦ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਈਨ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ। ਸਲੇਪ (1860) 29 ਐਲਜੇ ਐਮਸੀ 39, ਕ੍ਰੋਮਪਟਨ ਜੇ. ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਮੰਗਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਿੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, "ਅਸੀਂ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ

ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਵਾਂਗੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਹੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰੈਕਸ ਬਨਾਮ ਤਬਰਮ, ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਡੈਸ਼ (1907) 97 ਐਲਟੀ 551 ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਅਲਵਰਸਟੋਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸੰਮਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਰ ਵੀ ਨਾਕਸ (1863) 32 ਐਲਜੇ ਐਮਸੀ 257 ਵਿੱਚ, ਵਾਈਟਮੈਨ ਜੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਰ ਬਨਾਮ ਚੇਲਟਨਹੈਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1841) 55 ਆਰਆਰ 321 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ, ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੁਕਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰਿੱਟ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਨਾਲਾਲ ਬਿੰਜਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਯੂ.ਓ.ਆਈ.) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (7 ਏ) ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 412 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਜ਼ਰੀਏ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਆਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਬੀਡੀ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੀ। 20-3-1956 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਯੂ.ਓ.ਆਈ.) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਗ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਮੂਹ ਨੇ 20-4-1956 ਨੂੰ ਅਤੇ ਕੈਚੂਰ ਸਮੂਹ ਨੇ 5-11-1956 ਨੂੰ। ਜੇ ਉਹ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ (ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ "ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ", ਭਾਗ 2, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 140, ਪੈਰਾ

265; (1907) 97 ਐਲਟੀ 551, ਲਕਸ਼ਮਣਨ ਚੇਟੀਅਰ ਬਨਾਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਮਦਰਾਸ ਆਈਐਲਆਰ ਮੈਡ 130: ਏਆਈਆਰ 1927 ਮੈਡ 130)".

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਈਐਲਆਰ 50 ਮੈਡ 130: ਏਆਈਆਰ 1927 ਮੈਡ 130 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕੌਂਸਲਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪੰਨਾਲਾਲ ਬਿੰਜਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਯੂ.ਓ.ਆਈ.) ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਜ਼ਰੀਏ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (7 ਏ) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਕਾਰਨ ਸੀ।

ਉਹ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੋਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਿਸੇ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ, ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਨਾਲਾਲ ਬਿੰਜਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਯੂ.ਓ.ਆਈ.) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ (1914) 1 ਕੇਬੀ 608 ਵਿੱਚ ਚਾਰਟਨੇਲ ਜੇ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਗਿਆਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਯੋਲਪੁਰ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਐਂਡ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ (ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ), ਰਾਜਸਥਾਨ, ਜੈਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕੇ। ਐਨ ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਸੈਂਟਰਲ ਰੇਡ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਬੋਰਡ, ਤ੍ਰਿਵੇਂਦਰਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਮਾਣਕ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਨੇ ਉਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਆਫੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੱਜ, ਦੂਜੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਨਹਾ ਜੇ ਨੇ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚਾਗਲਾ ਸੀਜੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਰਾਜਗੋਪਾਲਨ ਜੇ. ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਐਨੀਮਲ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਲਵਰਨਾ ਏਆਈਆਰ 1956 ਮੈਡ 146, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਲਿਆ:

"ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਧਿਰ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ਕ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਕ ਕਾਰਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਆਦਿ। ਕਰਨਾਲ ਕੈਥਲ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ, ਪਰਦਾਮ ਅਤੇ ਮਨਾਹੀ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ

ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ:

1. ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ।

2. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥਕ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੁਕਸ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁਪਤ,

3. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

8. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ 13-8-1955 ਨੂੰ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ 12-2-1956 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ 29-2-1956 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਵਧਾ ਕੇ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ 29-2-1956 ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਗਠਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇਹ ਨੁਕਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 12-3-1956 ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ

ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੁਕਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਤਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9. ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।

ਗੋਸਾਈਂ ਜੇ. - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Rakesh Sharma, Translator.